

"DE SCHUTTERS VAN DE VREDE" 1878-1978

1. De ene zijn dood is de andere zijn brood

Misschien is dit spreekwoord van toepassing op het ontstaan van de oudste nog bestaande vereniging te Heist, de koninklijke Handbooggilde De Duinengalm. Wat er ook van zij, twee jaar nadat in 1876 de St-Sebastiaansgilde van Knokke zijn gaaijpers verkocht en alle activiteiten opdoekte, staken enkele liefhebbers van de handboog de koppen bijeen om te Heist een schuttersvereniging op te richten. Op 28 mei 1878 werd dit met een stichtingsakte bezegeld. Of de heistse schutters, nadat het Schuttershof met zand werd overstoven in het begin van de 19^e eeuw, hun Liefhebberij te Knokke gingen beëfenen, blijft een open vraag. Wat wij wel weten is, dat reeds in 1525 een zekere Anthonius Huyghemans een perceel grond in bruikleen gaf, welke het Schuttershof werd en dat men in 1561 melding maakte van de St-Sebastiaansgilde te Heist. De gilde was echter geen lang leven beschoren. Was de activiteit sterk verminderd of onbestaande tijdens de godsdienstperikelen die in 1572 begonnen, dan lag zij zeker volledig stil vanaf omstreeks 1585 toen de verwoesting van Heist begon. Hoewel Heist slechts moeizaam herstelde, herpakte de gilde zich. In 1637 verpachtte de Disch (openbare onderstand) een stuk grond aan de gilde van St-Sebastiaan. Vanaf 1650 werd wegens "het cleen ghatal van de gildebroeders" overgogaan tot de akte van unie tussen de gilden van St-Sebastiaan "binnon de prochien van Heyst en Cnocke". In 1670 moest de activiteit in Heist dan toch terug toegenomen zijn en schonk de weduwe Jan Heine een onbebouwd perceel grond, gelegen in het toenmalige Oostdorp, om een plein voor de nieuw opgerichte St-Sebastiaansgilde te vestigen. Bij de oudere heistenaars is deze wijk beter bekend onder naam Schuldhof, een vervorming van het woord Schuttershof. Van dit "nieuw schuttershof van Heyst" wordt in 1801 nog melding gemaakt, maar kort daarna werd dit perceel onder zandverstuivingen bedolven. Uit deze periode noteren wij dat in de zomer van 1688 de schuttersgilde "het schietspel tot het winnen van de zilveren pijl op de prochie Lisseweghe" volgde en in 1755 de "jonghmans" (ongehuwde schutters" van Heist in de ommevang van Lissewege opstapten. Hoewel niet veel gegocns voor handen zijn, mogen we aannemen dat de schuttersvereniging St-Sebastiaan zowat 150 jaar te Heist bloeide tot het Schuttershof werd overstoven.

2. De stichting van "DEN DUINENGALM"

De Sint Sebastiaansgilde te Heist was sinds de 18e eeuw verdwenen en toen in 1876 ook de gaaipers van Knokke werd verkocht, ontstond te Heist de behoefte om een nieuwe schuttersgilde op te richten. Aldus werd op 28 mei 1878 een "openbaerlyke gaaipers" gesticht. De stichtingsakte werd als volgt opgesteld :

" Ten jaere achttien honderd acht en zeventig den acht en twintigste mei, heeft er te Heyst aan zee eene algemeene byeenkomst plaats gehad waartoe al de ingezetenen dezer gemeente uitgenodigd waren : ten einde een besluit te nemen om eene Handboogmaatschappy tot stand te brengen. Daaruit volgde dat er in deze bijeenkomst beslissingen genomen geweest hebben deze gaaipers openbaerlyk te laten aanbesteden, die door d'heer Louis Sarrein ter somme van 375,20 franks aangekomen is geweest. Twee leden der inrichtende commissie hebben zich voor naem der maatschappij als borg dezer aanbesteding voorengesteld en blijven borg tot na de betaling dezer pers.

De maatschappy heeft voor naem gekregen "DEN DUINENGALM" waarvan de inhuldiging der pers zal plaats hebben op maandag 10 juny 1878. Daarna wordt er overgegaan tot het kiezen der bestuursleden en worden benoemd als volgt :

Hoofdman	den Heer	Leopold Desutter
Stadhouder	den Heer	Leopold De Schepper
Dekens	den Heer	Charles Bailly
	den Heer	Pieter Vlietinck
Hofneesters	den Heer	Désiré Paternoster
	den Heer	Ad. Vanhove
Kommissaris	den Heer	Edw. Troffaes
	den Heer	Pieter Blommaert
Schatbewaarder	den Heer	Pieter Degroote
Greffier	den Heer	Theophiel Boereboom

Na de kiezing heeft het bestuur zich vergaderd en hebben beslissingen genomen om op zondag 16 juny eene luisterlyke beschrijving te geven waer toe zij alle vreemde maatschappyon en schutters uitnoedigd.

Zij geeft vooruit honderd franken en dry-eeremetalen te weten

- één voor verstkomen
- één voor het grootste getal
- één voor het schoonst inkomen

Al de bedieningen van het bestuur welke gekozen zijn op 28 mei worden door hun goedgekeurd. "

(volgen de handtekeningen van de bestuursleden)

De gaaipers werd geplant in een kleine duinpan, ongeveer 200 meter ten oosten van het 'Kursaal' waar nu de Kinkhoorn is. In deze duinpan "galmden" de stemmen. Vandaar de naam "Duinengalm" die de Gilde meekreeg. Bij haar stichting telde de nieuwe vereniging 48 leden.

3. De Duinengalm 1878 - 1900

Op 10 juni 1878 had de inhuldiging plaats van de pers met een siroeschieting. De eerste sire was Adolf Vanhove. De grote inhuldigingsschieting werd georganiseerd op 16 juni. Niet minder dan 122 schutters waren opgekomen, waaronder velen uit de omliggende gemeenten. Lissewege won de medaille voor "het meest in getal" en "Vriendschap uit Dudzele" deze voor het 'verstkomend'. De toewijzing van de medailles zou echter aanleiding geven tot heel wat kraak. Dudzele was ontevreden en eiste de prijs van het "schoonste inkomen". Maar hoofdman Desutter en zijn mannen bleven bij hun beslissing. Dudzele bleef ook koppig en liet de toegekende medaille aan de "Duinengalm".

Amper enkele maanden na de stichting voelde de Duinengalm zich reeds sterk genoeg om op vreemde bodem met de beste schutters van 't land te wedijveren. Met een peloton van 6 schutters werd in september 1878 deelgenomen aan de grote septemberfeesten te Brussel. Ze keerden naar Heist terug, beladen met zilver en verguld. Als "verstkomend" wonnen ze het zilveren eremetaal met stads wapen en een verguld metaal. Deze eerste sieraden werden aan de Gilde overgelaten voor 42 fr. In 1879 werden 15 nieuwe leden ingeschreven, maar moest ook reeds een lid, Dionisius Derleyn, ten grave gedragen worden.

Na het eerste persfeest op Sint Sebastiaandag van 20 januari 1879 werden dat jaar nog heel wat successen geboekt. Op 22 juni trokken 18 schutters naar Westkapelle en wonnen het eremetaal voor het "grootst aantal". Op de beschrijving te Lissewege was de Duinengalm met 26 schutters vertegenwoordigd die verschillende prijzen in de wacht sloopten.

De grote beschrijving op eigen terrein van 13 juli lokte 94 vreemde schutters, waaronder 18 mannen van "De Warande" van Fort Lapin (Brugge) die het eremetaal wonnen voor het "grootste getal" en 6 man van "De Eendracht uit Landegem" die het eremetaal kroegen voor de "verstkomende". Voor die tijd - rond de eeuwwisseling - waren dat al heel verre verplaatsingen die de schutters maakten om hun liefhebberij te beoefenen.

Het ledenaantal ging steeds crescendo in de volgende jaren.

In 1880 was er een aanwinst van 9 leden, 20 in 1881 en 11 in 1883. Nieuw lid werd ondermeer sluismeester Dewaeghonsere.

Het jaar 1884 bracht 9 rekruten op de crelijst.

Het jaar 1885 begon feestelijk, niet alleen kwamen er 13 nieuwe schutters bij, maar hoofdman Leopold Desutter werd tevens "hoofdman van Heist"! In opvolging van Nicolaas Mengé, werd hij tot Burgemeester benoemd. Het bestuur van De Duinengalm besloot hem bij deze gelegenheid een verguld ereteken aan te bieden voor de "weldaden en genegenheid welke hij de handbooggilde had geschonken sinds de stichting."

Wegens de verdere uitbouw van Heist verhuisde de wip in 1890 naar de St-Antoniusstraat. Het zou niet de laatste verhuis zijn. Zelfs nog vóór de eeuwwisseling in 1898 kwam de pers in de weide van Leopold Gheyle terecht, langs de Oude Kerkstraat. Had Leopold Desutter het te druk met zijn Burgemeesterschap wanneer hij in 1891 zijn taak als hoofdman overliet aan Jozef Baervoets?

In 1895 wordt Leon Vanhove hoofdman en is het bestuur ondertussen ook al duidelijk van uitzicht veranderd. Dit bewijst de samenstelling na 20 jaar verenigingsleven: Hoofdman, Leon Vanhove; Stadhouders: Louis Bailly; Dekens: Charles Bailly, Constant Bailly en Eduard Donon; Hofmeesters: Louis Dhondt, Henri Cheyle en Heliodoro Lesaffre; Schatbewaarder: Constant Vanhove; Griffiers: Theofiel Boels en Jan Dewilde; Zorgers: Emile Baervoets, Louis Dubois en Eduard Troffaes. Laatst genoemde zou in 1900 Leopold Desutter opvolgen als Burgemeester van Heist. Ook Leon Vanhove was maar kortstondig hoofdman. Reeds in 1891 werd hij opgevolgd door schatbewaarder Constant Vanhove die deze functie bekleedde tot in 1901. In de periode van 1878 tot 1900 heeft De Duinengalm dus vier titelvoerende hoofdmannen gekend.

De bestaansperiode in de 19e eeuw was er één van voortdurende groei met zelfs veel successen op vreemde bodem, waar onze schutters lauweren plukten. Als handbooggilde heeft De Duinengalm vele rijkbegiftigde schietingen georganiseerd. De leden werden toen reeds via "de gazette" in kennis gesteld van de komende schietingen. Dit kunnen we afleiden uit de rekeningen die moesten betaald worden aan de boek- en steendrukkerij A. Fockenier-Saelens te Brugge voor een aankondiging in de "Gazette Burgerwelzijn" in 1899.

De reglementen van de gilde waren zeer streng. Dit getuigen enkele artikels die op blz 16 zijn weergegeven. Toch werden ze meestal in ere gehouden. Liepen sommige schutters ook buiten de schreef? Op 22 juni 1879 was er tijdens een schieting ruzie ontstaan tussen twee schutters. Dit voorval werd op aanklacht voor de raad gebracht en men nam de beslissing dat de schuldige binnen de acht dagen een boete van 1 fr moest betalen. Een ander lid werd bijna van de lijsten geschrapt, omdat hij het vertrouwen van de bestuursleden had geschonden door stembriefjes te willen inzien. Gelukkig voor hem bleef het bij een boete van 0,50 fr.

4. De Duinengalm 1900 - 1920

De 20e eeuw zette niet zo bijster goed in voor de schuttersgilde, want de wip werd door de bliksem getroffen in de nacht van 10 op 11 oktober 1900. In vergadering van 26 oktober werd besloten de griffier te gelasten de "agent van de assurantie" in kennis te stellen en een vergoeding van 85 frank te vragen voor de herstellingswerken.

In 1901 werd het Sint Sebastiaansfeest gevierd op maandag 23 december. Een afdruk van het feestprogramma vindt U op bladzijde 8.

Een nieuwe eeuw, een nieuwe hoofdman. Alfons van Isacker, eigenaar van hotel de la Plage, neemt voor geruime tijd de 'pees' in handen.

Onder zijn leiding krijgt Juste Goetinck "peintre-doreur et décorateur" wonende op de "Place du Marché 8" te Heist in 1903 de opdracht om een begroting te maken voor het schilderen van de gaaipers, de leuningen, het schutsel voor de pijlen en de tent. Er moet geld in kas geweest zijn, want na vele voorstellen in overweging te hebben genomen werd de strocien tent vervangen door een stenen schuilplaats. Deze werd gebouwd door Louis Bailly in 1905 voor 250 fr. Het dak in stro werd golveerd door Jerome Verhoye tegen 3,73 fr de m².

Hoe goed het ook gaat in een vereniging, toch komt er wel eens een kink in de kabel en dan nog wel op een ogenblik en door een feit dat men nooit zou vermoeden. Zo ontstond er een meningsverschil tussen "De Duinengalm" en de weduwe Maes na het Sint Sebastiaansfeest van 1903. Het ging namelijk om het souper, waarvoor een opleg van 0,50 fr per persoon gevraagd werd in plaats van 0,25 fr, zoals oorspronkelijk voorzien. Elk bleef bij zijn standpunt en wanneer drie jaar later deze zaak nog niet was opgelost, dreigde de weduwe met andere maatregelen, zodat tenslotte de tussenkomst van hoofdman van Isacker nodig was om de zaak haar beslag te geven.

Zoals overal kwam echter de oorlog 14-18 roet in het eten gooien. Een van de bekendste anekdoten uit de geschiedenis van De Duinengalm betekende immers het begin van een lange periode zonder schuttersfestijnen. Ongeveer een maand na het begin van de duitse bezetting, in november 1914, stierf griffier Charles Vandepitte. Zoals gebruikelijk werd de zwarte vlag gehesen aan de top van de gaaipers, op de dag van de begrafenis. Toen de leden van De Duinengalm van het kerkhof terugkwamen bemerkten zij in de schuttersweide een groep Duitsers bezig met het vellen van de houten gaaipers! Wadien werd vernomen dat de Duitsers de zwarte vlag hadden genomen voor een signaal voor de geallieerde troepen. Er stond de vereniging niets anders te doen dan de overblijfselen van de gaaipers te verkopen en voor de rest van de oorlog te ontwapenen.

De verkoop van de "puinen" bracht de rondesom van 90 fr op die gedurende zes jaar in de kas werden gedeponeerd.

HEYST-AAN-ZEE.

Handboogmaatschappij "DE DUINENGALM"

23^e SINT SEBASTIAAN FEEST

gevierd door de Leden en hunne Vrouwen

OP MAANDAG 23 DECEMBER 1901.

Om 8 ure 's morgens, MIS, ter nagedachtenis van ons
afgestorven stichtend lid d'heer PIETER DESMEER.

Om 4 ure 's namiddags, PRIJSBOLLING voor de
vrouwen en **PRIJSKAARTING** voor de mannen,
bij EMIEL BAERVOETS, *Hotel Splendide*.

Om 7 ure, in het *Hotel Royal*, **AVONDMAAL**, bestaande
uit: 1° Roastbeef met aardappelen, en 2° versche
inlandsche hespen met groenten.

Tot slot: AVONDFEEST en **TOMBOLA** voor de
vrouwen, van verschillende schoone prijzen, geijnd
door den Heer Hoofdman.

De inschrijvingsprijs voor man of vrouw is bepaald
aan 1,50 fr. per persoon.

NAMENS HET BESTUUR.

De Greffier.
Theo Boereboom.

De Hoofdman.
A. Van Isacker.

5. De nieuwe start

Op 15 maart 1920 werd het bestuur opnieuw bijeengetrommeld en had iedereen maar één verlangen : zo vlug mogelijk weer boog en pijl te kunnen hanteren. Deze vergadering werd bijgewoond door hoofdman Alfons Van Isacker, Henri Gheyle, Leopold Gheyle, Leon Bouten, August Bailyn, Victor Dhondt, Frans Vantorre (Freins), Frans Vlietinck, Henri Vermeille, Emiel Degrauwe, Charles Borghart en Theophiel Boereboom.

Snel werd een nieuwe griffier benoemd in vervanging van de betreurde Charles Vandepitte. Het werd drukker Paul Ghyssaert. Het jaargeld werd vastgelegd op 5 fr en het inkomrecht voor nieuwe leden op 3 fr. Maar het grootste probleem was natuurlijk het ontbreken van een gaaipers ! Iedereen was echter vol ambitie en goede wil, zodat onmiddellijk werd besloten een nieuwe te kopen op kosten van de bestuursleden. Intussen zou getracht worden de vergoeding als oorlogsschade te bekomen... wat echter toch niet zo snel gebeurde.

Op 23 maart werd financieel verslag uitgebracht door Henri Gheyle die belast was met de aankoop : staanders 175 fr/m², schietor 350 fr plus 400 fr dagloon. Schatbewaarder Leon Bouten liet daarna de vergadering weten dat er nog 90 fr in kas was. Maar... op 31 mei had de eerste schieting plaats op de nieuwe pers ! DE DUINENGALM was opnieuw gestart.

De schuldenlast van 1.650 fr die de nieuwe pers had meegebracht zou men proberen op te vangen door een lening aan te gaan van 1.700 fr.

6. De Duinengalm 1920-1940

De Gilde zou in het begin van het naoorlogse tijdperk een kwade periode doormaken met vele financiële zorgen, bij zoverre dat er een ogenblik een tekort was van 3.000 fr. Maar de jaren die er overheen gingen, brachten nogmaals het bewijs dat een wilskrachtig bestuur aan alles het hoofd kan bieden. De derde periode in de geschiedenis van de Duinengalm bracht de aanstelling van een nieuwe hoofdman: Edmond Vanbesien, gemeenteontvanger. Hij volgde in 1921 Alfons Van Isacker op. Verder maakten nog deel uit van het bestuur : Louis Vantorre, Paul Ghyssaert, Jules Claeys, Cyriel Van Maele, Thec Billiau, Henri Vermeille, Edward Bouten en Alfred Deckers. Het drukke schuttersleven was, tijdens de lente- en zomermaanden, na de heroprichting, weer op gang gekomen.

Belangrijke schietingen werden toen ook met een extra-publiciteit aangekondigd. Een daarvan uit 1924 vindt u op blz. 10. In datzelfde jaar werd een nieuwe sprang aangekocht voor de prijs van 450 fr. Dit is het vertakt ijzerwerk van de gaaipers, waarop de gaaien worden geplaatst. Deze werd betaald door de leden aan wie een inschrijvingslijst werd aangeboden. In één week tijd had men het vereiste bedrag. Solidariteit was geen ijdel woord onder de schutters !

Feldkommandantur 578

Verwaltungschef

Abb.: pol/vera.

Brügge, den 6.3.1941

An die

Koninklijke Handbooggilde
"Duinengalm"

Heyst a.Z.

Auf Ihr Schreiben vom 17.2.41

Sie erhalten hiermit die Genehmigung zu einer Zusammenkunft der Vorstandsmitglieder der Gilde zur Besprechung des Jahresprogramms. Ort und Zeit der Versammlung bitte ich noch hierher zu berichten.

Eine Erörterung politischer Fragen ist verboten.

i.A.

Riefen

Kriegsverwaltungsrat.

Handboogmaatschappij
"DUINENGALM"

HEYST-AAN-ZEE

Waarde Heer en Medelid,

Zondag aanstaande 4 Mei is het volop feest voor ons, leden der Handboogmaatschappij "DUINENGALM". Wij vieren immers onze **driejaarlijksche Sireschieting**.

De Harmonie St CECILIA zal hare medehulp verleen en zal vergaderen te samen met al de leden der Maatschappij bij **M. Theo. BILLIAU, Ursellaan**, om 1 1/2 ure namiddag (zeer stipt), om van daar stoetsgewijze de aftredende Sire **M. Louis VAN TORRE** en de Baljuw **M. August BAILYU** uit te halen en naar het schietplein te vergezellen alwaar de kampstrijd voor den Konings-titel aanstonds zal aanvangen.

Een gouden brelokke voor de Sire, alsook twee zilveren voor de Baljuws met namen en datums erop gegraveerd worden gegeven als aandenken aan de overwinnaars; ook nog ontvangt de Sire een portret en de afgeschoten Sirevogel.

Wij vestigen de aandacht van al de leden hierop, dat het **SIRESCIETEN** in ieders bereik is en dat men zich niet moet inbeelden dat zulks groote onkosten vergt; daardoor moet men enkel aanvaardn, voor een termijn van 3 jaar, lid te worden van het Bestuur der Maatschappij, en dus een maal per jaar, te samen met de Baljuws, zijne Prijschieting geven.

Wij durven dus verhopn dat gij allen zult willen deelnomen aan deze Schieting om aldus Uwe genegenheid voor onze Maatschappij te toonen, en in de hoop U Zondag vultallig te zien optreden bieden wij U intusschen, Waarde Medelid, de uitdrukking onzer gevoelens van hoogachting.

NAMENS HET BESTUUR:
E. VAN BESIEN, hoofdman.

N. B. — Ieder schutter wordt verzocht boog en pijlen mede te brengen. Om niet veel tijd te verliezen op het plein zal er reeds ingeschreven worden bij **M. THEO. BILLIAU** van af 1 1/4 ure. nleg 2.50 fr. om gedeeltelijk de kosten te dekken.

Een hoogtepunt in de geschiedenis van de Duinengalm was natuurlijk het bekomen van de titel 'Koninklijke handbooggilde'. Dit geschiedde in 1925 onder Koning Albert die steeds een grote sympathie had voor de schutterssport. Het verwerven van de koninklijke titel werd gevierd met talrijke schietingen... en een banket in het hotel du Rivage.

Op 28 februari 1926 trokken Edward Bouten en Jules Haerinck naar Leuven om daar hun vereniging te vertegenwoordigen op de algemene vergadering van de landsbond der belgische wipschutters.

Verdienstelijke loden werden toen ook gehuldigd. Zo kreeg in 1926 Pieter Savelle als jubilaris een prachtige bedsprei als geschenk en daarbij een fles medicijn... "tegen reumatiek". Ter ere van hem werd dan een schieting gehouden rechtover zijn deur, waaraan alle leden mochten deelnemen.

Het 50-jarig bestaan van de vereniging ging niet onopgemerkt voorbij. Het Gemeentebestuur schonk bij die gelegenheid een mooie beker.

Om ook nog even aan te tonen dat er niet werd gespot met de tucht, trof in 1930 het bestuur een strenge doch - naar zij meende - passende maatregel. Op een schieting waren er drie schutters slaags geraakt. Zij werden "voorlopig het schietplein verboden". Hun jaarbijdrage van 50 fr werd terugbetaald. Kan een schutter zwaarder gestraft worden ???

Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van België trok in 1930 een delegatie van 12 schutters naar Brussel om deel te nemen aan het jaarlijks kongres. Op die dag stelde Koning Albert een koninklijke eeuwigdurende wisselschaal ter beschikking van de schuttersgilden, die ieder jaar zou bewaard worden door de vereniging die het kampioenschap wint. Deze "wisselschaal" is eigenlijk een massief zilveren beeld van Sint Sebastiaan, nu nog in het bezit van de regeerende kampioen.

In 1931 komt de man aan het hoofd die in 1978 nog steeds de waardige ambassadeur is van De Duinengalm. Edward Bouten volgt in dit jaar Edmond Vanbesien op als hoofdman. Alsof een nieuw tijdperk werd ingeluid, werden dit jaar ook de houten staanders van de pers door nieuwe betonnen staanders vervangen. Dit werk werd uitgevoerd door aannemer Edmond Daveloose en het ijzerwerk door Henri Vermeille. Deze kosten ten bedrage van 3.000 fr werden gedekt door een inkomingslijst onder de leden.

In 1932 was de vereniging in rouw bij het afsterven van Henry Gheyle, medestichter en ere-stadhouder.

In 1934 nam de Duinengalm deel aan de grote feestelijkheden bij de inhuldiging van het nieuw stadhuis van Heist.

Ook in 1934 werd het verbond van de Oostkust opgericht tussen de maatschappijen Sint Sebastiaan uit Knokke, De Duinengalm uit Heist, Sint Sebastiaan en Willem Tell uit Blankenberge en Sint Sebastiaan uit Wenduine. (In 1946 kwam De Haan erbij). De initiatiefnemer van het verbond was Edward Bouten. Hij werd tevens eerste voorzitter. Over de reis naar Brussel en het Oostkustverbond verteld Edward Bouten in zijn interview.

Een aktieve en fiere vereniging als De Duinengalm miste nog een vaandel. Op zondag 13 april 1936 werd deze luisterrijk ingehuldigd. Het feestprogramma omvatte achtereenvolgens : de wijding tijdens de H. Mis, een stoet naar het stadhuis waar het vaandel plechtig overhandigd werd door Burgemeester Demyttenaere en tenslotte een hulde aan het monument der gesneuvelden. Moet er nog aan toegevoegd dat er in de namiddag een grote schieting was ?

De uitbouw van Heist in de omgeving waar de gaaispers stond, zou stilaan maar zeker de vaste standplaats ervan bedreigen. In 1937, met de werken aan de Oude Kerkstraat (thans Hoistlaan) moest naar een andere weide uitgekeken worden. Er waren verschillende voorstellen : de oude markt, de Knokkestraat rechtover het treinstation en het bosje. Tenslotte werd het voorstel van Henri Decoster weerhouden om zolang het ging de pers in de zelfde omgeving te houden. Er bleef echter nog een grote discussie over de richting van de "ijzeren pinnen" bijzoverre dat er moest gestemd worden. Bij grote meerderheid werd de richting N - O gekozen.

In 1939 schoot De Duinengalm bijna een hoofdvogel. Op het 21e kongres van de Koninklijke Nationale Bond der Wipschutters werd Heist aangewezen als volgende kongresstad. Het uitbreken van de tweede wereldoorlog heeft dit belet en zo kon niet genoten worden van deze grote eer.

7. Het schuttersfeest gaat niet door... 1940 - 1945

De eerste duitse troepen die te Heist aankwamen, hadden het aanstonds op de gaaispers gemunt. In juni 1940 werd een batterij afwoergeschut opgesteld in de omgeving van het schuttersterrein langs de Oude Kerkstraat. Op de koop toe werd de tent opengebrouwen en looggeplunderd. Al wat niet te zwaar was werd meegenomen. Kortom de heistse schutters waren hun "wapens" kwijt.

Ironie van het lot... toch werd door de "Feldkommandantur 578" toelating gegeven schietingen te organiseren. Maar door gebrek aan belangstelling zou het aantal schietingen stilaan slinken. Na de zomer 1944 stond de pers in het ver-zopen land, (onder water gezet) en konden de aktiviteiten pas herbeginnen met Pasen 1945.

Tijdens de bezetting, in 1941, overleed August Baillyu, één van de mede-heroprichters in 1920.

8. Het kongres van de vrede 1945 - 1956

Het kongres van de Belgische wipschutters, dat in 1940 in Heist had moeten plaatsvinden was een uitgestelde... maar geen verloren zaak. Heist was inderdaad gastheer van het eerste naoorlogse kongres, in 1947. Op deze dag prijkte het mooie zilveren Sint Sebastiaanbeeld in de raadzaal van het stadhuis. De bondsvoorzitter die toen het kongres voorzat was ook vermaard tot ver buiten de schutteregilden. Letterkundige Herman Teirlinck werd met recht en reden tot voorbeeld gesteld door al de aanwezige schutters.

Meer dan 30 jaar later is Heist terug aan de beurt.

De schuttersactiviteiten kwamen na de oorlog opnieuw op gang. De Duinengalm had in 1950 de eer dat hoofdman Edward Bouten deel uitmaakte van de nationale ploeg voor het Europees kampioenschap.

Dat er weer bloei zat in het verenigingsleven blijkt uit het eerste Sebastiaansfeest van 1952. Zoals gebruikelijk werden trouwe leden gehuldigd. Een schutterscarriere kan inderdaad lang duren. Toen werden Frederickx Hendrickx voor 53 jaar en Alfred Martony en Jos. Debedts voor 47 jaar schutter gevierd !

Het 75e verjaardagsfeest was het hoogtepunt van 1953. Een toenmalig persbericht meldt : "Met echte fierheid vierden zij het 75-jarig bestaan van de gilde. En ze zullen dit niet doen met veel tam-tam op straat, met optochten of grote feestmalen. Neen, ze vierden dit op eigen terrein, daar in de weide langs de Oude Kerkstraat aan hun eigen perse. Ook burgemeester de Gheldere zal daar aanwezig zijn om de ere-pijl af te schieten."

Het toenmalig bestuur bestond uit hoofdman Bouten, ere-hoofdman Edmond Vanbesien stadhouder Henri Vermeille en Jules Haerinck, schatbewaarder Georges Bultinck, griffiers Paul Ghyssaert en Henri Decoster, dekens Jos. Debedts en Constant Bil (63 jaar schutter), sire Louis Meywseman met baljuws Louis Gheselle en Marcel Mercier, zorgers Emiel Serie, Henri Vermeersch en Louis Pintelon...

Ook dit jaar werd ingevolge het aanleggen vande sociale woonwijk (Herfststraat enz.) in deze omgeving de pers andermaal 50 à 60 meter meer zuidwaarts geplaatst.

De uitbouw van Heist word een bedreiging voor het schuttersterrein. Zou de Duinengalm haar terrein moeten prijsgeven ? Uit hetzelfde persbericht hierboven geciteerd halen we nog... "Hopen we nu maar dat spoedig het zo lang verwachte sportstadion er komt, want ook voor de Duinengalm zal daar een mooie plaats voorbestemd worden !".

Inderdaad, het gemeentebestuur heeft de schuttersgilde niet in de kou laten staan. Toen in de zomer van 1955 de schietingen moesten gestaakt worden, door de aangang zijnde urbanisatiewerken, werd een terrein ter beschikking gesteld op het in aanbouw zijnde gemeentelijk stadion.

Op zondag 27 mei 1956 werd het nieuw schuttersterrein feestelijk in gebruik genomen. In zijn slotwoord van een mooie toespraak noemde burgemeester de Gheldere de mannen van pijl en boog ' de schutters van de vrede ' zoals de leden van De Duinengalm in 1947 door Herman Teirlinck werden genoemd op het Nationaal Kongres. Eindelijk... sinds het einde van de tweede wereldoorlog, zag de toekomst van de Duinengalm op hun nieuw schuttersterrein er weer rooskleurig uit.

9. Op naar het jubileumjaar 1957 - 1978

Na de onzekere jaren in de omgeving van de Oude Kerkstraat hadden 'de mannen van Wardje Bouten' zich veilig genesteld op het stedelijk sportstadion. De accommodatie op deze plaats betekende als het ware een frisse start voor deze vereniging. Een buitenbeentje in hun lange rij verplaatsingen was het bezoek aan het kasteel Brakel (Braine-le-chateau). De heistse schutters werden er in '62 als prinses ontvangen door Madame la Comtesse Cornot de Ways Ruart.

Op zondag 13 juni 1965 werd de tweede wip plechtig ingewijd door E.H. Lagae in aanwezigheid van de kersverse ere-voorzitter Max Desutter, peter Dirk Brouckaert en meter Elisabeth Vantorre. In 1966 vierde men mee met gans Heist toen Frans Vantorre 100 jaar werd. Vele schutters zijn een lang gezond leven beschoren !

Het jaar 1971 was een rouwjaar toen zowel Paul Ghysaert (meer dan 50 jaar griffier) als Mevrouw Max Desutter (koningin en keizerin van de gilde) overleden.

De periode van de jaren '70 ligt te dicht bij om 'geschiedenis' genoemd te worden.

De oprichting van de "jeugdpijl" in 1971 was de beste voorzorg die men kon nemen om het voortbestaan van De Duinengalm te verzekeren. De toekomst hoort de schuttersjeugd. In een afzonderlijk zelfportret wordt de jeugdwerking in het daglicht gesteld.

Ter gelegenheid van het Nationaal Kongres van 19 maart 1978 mag iedereen die met de schutterssport en met het heistse volkseigen bogaan is, terugblikken in verwondering en bewondering naar onze springlevende jubilaris "De Koninklijke Handbooggilde De Duinengalm".

Wij zijn ervan overtuigd dat hoofdman Edward Bouten, stadhouder Karel De Grauwe griffier Roger Viaene, hulp-griffier Daniel Serie, Deken Willy De Grauwe, sire Leo Decuyper, hofmeesters Isidoor Degroote, Emiel Serie, Theo Neyts Maurice Deceulenaere en Koningin Belinda Decuyper de naam en de faam van hun gilde op die dag alle eer zullen aandoen.

Georgos Devent - Dany Vantorre

Van onze Schutters van den Vrede!

Het woordje van de Burgemeester:

Het is in dit guldenboek dat wij nogmaals onze sympathie betuigen aan de Hoofdsman, het Bestuur en de leden van de Konink-lyke Gilde de Quingalm. Hoofdsman Gortzen heeft eens te meer zijn Gilde en zijn Godstad dienst bewezen met dit Guldenboek samen- te stellen. De grote W. Churchill was een conservateur die Engeland wist te redden en te doen geëviereren. Mocht Uw hoofdsman door zijn bevoegdheid de Quingalm mylen over laten weerklinken! Creditie gelieve! Het Gemeente Bestuur zal U helpen waar het kan, ons verleden steet borg voor de toekomst, Hiet en de Quingalm ten late!

27. 5. 1955.

Juni 1957.
Aang. de 4 Gulden

Burg. Ester - O. 1902. Poo Pd.